

Δυσλεξία- Ένα φαινόμενο της εποχής:

Ο όρος «Δυσλεξία» ακούγεται συχνά από πολλούς επιστήμονες για διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά κατά τη σχολική ηλικία. Πολλοί γονείς προβληματίζονται και αναρωτιούνται αν ο όρος αυτός ανταποκρίνεται στα δικά τους παιδιά, κάθε φορά που παρατηρούν δυσκολίες μάθησης στο σχολείο. Είναι όμως πραγματικά αυτό και τι τελικά είναι η Δυσλεξία;

Η Δυσλεξία είναι μία μαθησιακή δυσκολία, της οποίας τα χαρακτηριστικά και η σοβαρότητα μπορεί να ποικίλλουν από παιδί σε παιδί. Ειδικότερα τα δυσλεξικά παιδιά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη γραφή και την ανάγνωση των λέξεων. Προβλήματα όπως η απομνημόνευση κειμένων, τα ορθογραφικά λάθη, η αδυναμία συλλαβισμού των λέξεων και η δυσκολία να κάνουν 2 σύνθετα πράγματα ταυτόχρονα είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά της Δυσλεξίας. Επίσης είναι πιθανόν τα δυσλεξικά παιδιά να παρουσιάζουν και προβλήματα σε μαθηματικές έννοιες και πράξεις. Μεγάλο ποσοστό τέτοιων παιδιών μπερδεύουν το δεξί με το αριστερό, την ανατολή με την δύση και γενικά εμφανίζουν έλλειψη προσανατολισμού.

Η αιτιολογία της Δυσλεξίας μέχρι σήμερα δεν έχει πλήρως αποσαφηνιστεί λόγω των πολλών θεωριών που αναφέρονται σ' αυτή. Οι κυριότερες και πιο βάσιμες αιτίες θεωρούνται οι κληρονομικοί και οι γενετικοί παράγοντες. Μια έρευνα που έγινε στην Αγγλία σε παιδιά δυσλεξικών γονιών (Gilger, Pennington and DeFries, 1991) έδειξε ότι ο γιος έχει πιθανότητα 40% να γίνει δυσλεξικός αν ο πατέρας του είναι κι αυτός δυσλεξικός, ενώ 36% αν η μητέρα του είναι δυσλεξική. Σε αντίθεση με τα κορίτσια που έχουν μόλις 20% πιθανότητα να γίνουν δυσλεξικές, ανεξάρτητα με το γεγονός ότι κάποιος από τους δύο τους γονείς είναι δυσλεξικός ή όχι. Τέλος αναφέρουμε και τους γενετικούς παράγοντες, που σχετίζονται με κάποια νευρολογικής φύσεως δυσλειτουργία στη περιοχή του εγκεφάλου.

Σήμερα το ποσοστό των παιδιών με Δυσλεξία φτάνει το 4%, ενώ περίπου το 10% του συνολικού πληθυσμού των παιδιών αντιμετωπίζει ηπιότερες μορφές μαθησιακών δυσκολιών. Η αναλογία των αγοριών με Δυσλεξία είναι 4 φορές μεγαλύτερη απ' ότι των κοριτσιών (4:1).

Τα τελευταία χρόνια ο όρος αυτός παρουσιάζεται όλο και πιο συχνά και πολλοί πιστεύουν πως είναι άλλο ένα φαινόμενο της εποχής. Η έλλειψη εντοπισμού και διάγνωσης του προβλήματος ήταν ένας από τους σοβαρότερους λόγους που καθιστούσε τη Δυσλεξία ανύπαρκτη στο ευρύ κοινό τα προηγούμενα χρόνια. Αυτό συνέβαινε γιατί η Δυσλεξία έχει πρόσφατα εντοπιστεί και διαγνωστεί, γεγονός που αποδεικνύει ότι υπήρχε ήδη πολλά χρόνια νωρίτερα, μόνο που λόγω έλλειψης κατάλληλων επιστημονικών μέσων ήταν αδύνατη η αξιολόγηση της.

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι σήμερα η δυσλεξία μπορεί έγκαιρα και έγκυρα να εντοπιστεί και να διαγνωστεί λόγω των σταθμισμένων τεστ, που υπάρχουν και χρησιμοποιούνται από ειδικούς παιδαγωγούς και ψυχολόγους της χώρας μας. Συγκεκριμένα τα ΚΔΑΥ (Κέντρα Διάγνωσης- Αξιολόγησης και Υποστήριξης) είναι τα εξουσιοδοτημένα κέντρα από το Υπουργείο Παιδείας, που εντοπίζουν και διαγιγνώσκουν τη φύση της Δυσλεξίας. Η «κατάλληλη περίοδος» για να διαγνωστεί η Δυσλεξία θεωρείται το τέλος της δευτέρας δημοτικού, λόγω του ότι μέχρι τότε το παιδί δεν έχει αναπτύξει πλήρως το γραπτό λόγο.

Τέλος θα ήθελα να τονίσω ότι η Δυσλεξία είναι ένα μακροχρόνιο πρόβλημα που δεν λύνεται από τη μια στιγμή στην άλλη. Η παρέμβαση μάθησης και βοήθειας αυτών των παιδιών πρέπει να γίνεται σ' όλη τη διάρκεια της σχολικής τους ηλικίας και ιδιαιτέρως στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού. Ένα δυσλεξικό παιδί μπορεί ευκολότερα να ξεπεράσει τις μαθησιακές του δυσκολίες και να ενταχθεί ομαλότερα

στην εκπαιδευτική διαδικασία, μόνο αν βοηθηθεί έγκαιρα από κάποιο έμπειρο και καταρτισμένο ειδικό παιδαγωγό.

Γεωργία Κριτσέλη, Ειδική Παιδαγωγός-Φιλολόγος, Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ειδική Αγωγή στο Πανεπιστήμιο του Leeds της Αγγλίας (MA in Special Educational Needs, University of Leeds, UK), e-mail: georgiakritseli@yahoo.gr